

Biała Piska, dnia 20-06-2025 r.

Znak sprawy:
OR.152.13.2024**Stowarzyszenie „MAZURSKA DROGA”**

Oblewo 9, 12-230 Biała Piska

W odpowiedzi na petycję Stowarzyszenia „MAZURSKA DROGA” z dnia 23.12.202r. (data wpływu 24.12.2024r.) przedstawiam stanowisko Burmistrza dotyczące aspektów zawartych w niniejszym dokumencie.

W związku z tym, że składający petycję sformułowali wniosek o reasumpcję uchwały intencyjnej z zakresu prawa miejscowego oraz ustalenia zasad lokalizacji na obszarze gminy turbin wiatrowych na terenie gminy Biała Piska, to niniejszy wniosek podlegał również rozpatrzeniu przez właściwy organ jakim jest Rada Miejska w Białej Piskiej, która podjęła w tej sprawie uchwałę nr XVII/118/2025 z dnia 28.05.2025r.

Wnioskodawca – Przedstawiciel Stowarzyszenia „Mazurska Droga” zwrócił się w sprawie cyt: *„wniosku o uchylene poprzez reasumpcję uchwały Intencyjnej Rady Gminy Biała Piska w sprawie planów miejscowych dla celu lokalizacji farm wiatrowych - VI/33/2024, ustalenia zasad lokalizacji na obszarze gminy turbin wiatrowych, a także - wniosków i uwag w sprawie sporządzenia Planów Miejscowych dla lokalizacji farm turbin wiatrowych na obszarze gminy Biała Piska dla obrębów Biała Piska miasto, Kaliszki, Konopki, Kożuchy, Kruszewo, Kukły, Oblewo, Orłowo, Sulimy, Szkozy, Zabieline, gmina Biała Piska, ujęcia proponowanych zasad ochrony środowiska, krajobrazu i ludzi oraz wartości ich nieruchomości i ekonomiki społecznej w Planach Ogólnych Gmin Biała Piska, umieszczenia na BIP gminy Biała Piska oraz w kanałach informacyjnych dostępnych na obszarze gminy materiałów informacyjnych o potencjalnych zagrożeniach związanych z przemysłowymi formami OZE w szczególności farmami wiatrowymi i fotowoltaicznymi. Przykładowe materiały przekazujemy w załącznikach do petycji. Petycja jest wnoszona na prośbę i z poparciem społeczności lokalnej. ...”*

Co do powyższego Burmistrz wskazuje, że do dokumentu nie dołączono załączników wymienionych w treści petycji.

W treści petycji sformułowano wniosek „o dokonanie przez radę gminy Biała Piska analizy możliwych dochodów powiązanych z planowaną inwestycją oraz powiadomienie społeczeństwa o wynikającej utracie części subwencji wyrównawczej na poziomie 65-80%.”

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie, domniemywać należy, że Stowarzyszenie przeprowadziło taką analizę. Pismem OR.152.13.2024 z dnia 05.03.2025r. skierowanym do Stowarzyszenia zwróciłem się z wnioskiem o przedstawienie sposobu wyliczenia poziomu utraty części wyrównawczej na wskazanym w petycji poziomie. Do dnia dzisiejszego nie otrzymałem w tej sprawie stanowiska.

Należy podkreślić, że subwencja wyrównawcza ma na celu zmniejszenie różnic w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to, że gminy i powiaty z niższymi dochodami na mieszkańca otrzymują dodatkowe środki z budżetu państwa, aby zbliżyć ich sytuację finansową do średniej krajowej.

Podkreślam: zbliżyć, a nie wyrównać, tzn., że subwencja wyrównawcza nigdy nie pokryje nam straty w potencjalnych dochodach, ona ma pomóc sfinansować zadania gminy, takie jak utrzymanie dróg, szkół czy pomoc społeczną, ale nie sfinansować w całości (tu nie ma już miejsca na inwestycje i rozwój). O czym świadczy chociażby bieżąca (i w latach poprzednich) sytuacja finansowa gminy, w której gmina Biała Piska z dochodów własnych (czyt. podatków i opłat lokalnych) dokłada do utrzymania oświaty w gminie. Ponadto, uzyskiwanie większych dochodów własnych przez gminę (z podatków i opłat lokalnych) daje większą stabilność samorządową, a niżeli subwencje otrzymywane od państwa.

Zmiany wprowadzane w ustawie o finansach publicznych ukierunkowane są na wzmocnienie dochodów własnych JST, a nie opieranie budżetu gminy na subwencjach.

Tak zdecydowane stwierdzenia o utracie subwencji na poziomie 65-80%, nie poparte żadnym argumentem, wskazują na nieznaną zagadnienia i formułowaniu opinii nie znajdującej pokrycia w faktach. Szacowane dochody gminy Biała Piska w wariantcie pesymistycznym z tytułu podatku od nieruchomości będą na poziomie 2-3 mln rocznie. Utrata subwencji wyrównawczej w części czy też w całości jest pożądanym efektem każdego samorządu, gdyż świadczy o bogatym społeczeństwie, a do tego dążymy. Wysokość pomniejszenia tej subwencji będzie zależała od kilku czynników:

- wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca gminy,
- liczby mieszkańców,
- formuły różnicującej (tzw. wskaźnika korygującego),
- dochodów z dwóch ostatnich lat,
- zmian w przepisach prawa.

Analiza rzeczywistej sytuacji, w oparciu o obowiązującą ustawę, pozwala na stwierdzenie, że przedstawienie w petycji wniosku i określenie zagrożenia zmniejszenia wpływów do budżetu gminy, to opinia, a nie rzetelne przeanalizowanie zagadnienia.

Wnoszący petycję postuluje utworzenie strefy ochrony, gdzie wynikowo średnica obszaru dla jednej turbiny do analizy terenowej powinna wynosić nie mniej niż 5,2km, na której nie będzie możliwa budowa turbin wiatrowych. W uzasadnieniu wniosku wskazano na walory historyczne terenów i podkreślono, aby transformacja energetyczna w gminie polegająca m.in. na wykorzystaniu turbin wiatrowych prowadzona była rozsądnie i odpowiedzialnie, bez uszczerbku dla dziedzictwa kulturowego i dobra obywateli ale z zapewnieniem strefy ochronnej krajobrazu, z wykluczeniem lokalizacji dominant krajobrazowych. Wnioskodawcy wskazują, że budowa turbin wiatrowych spowoduje degradację warunków życia mieszkańców gminy oraz nastąpi spadek wartości nieruchomości. Podkreślają również, że elektrownie wiatrowe generują hałas i wibracje, powodują zjawisko migotania cieni, co jest uciążliwe dla mieszkańców. Petycja zawiera kilka elementów: walory historyczne, interes prywatny właścicieli nieruchomości, negatywny wpływ na lokalną florę i faunę z podkreśleniem migracji ptaków i nietoperzy.

Wnioskodawca wskazuje na związek złożonej petycji z proponowanym rozmieszczeniem turbin wiatrowych przez inwestora, który zainteresowany był taką inwestycją na terenie naszej gminy, wskazując, że planowanie farmy wiatrowej z największymi turbinami na świecie rozpoczęto bez Karty Informacyjnej Projektu oraz bez raportu oddziaływania na środowisko, jak też bez analizy akustycznej oraz bez screeningu ptaków i nietoperzy oraz korytarzy migracyjnych.

W powyższej sprawie przedstawiam poniżej stanowisko, określone w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy.

Strefy wyłączone wokół turbin wiatrowych to tereny, gdzie występuje zakaz budowy obiektów mieszkalnych ze względu na zbyt bliską odległość od elektrowni wiatrowych. Na skutek nowelizacji „ustawy wiatrakowej” z 2023 r. nowe wiatraki będą mogły być stawiane wyłącznie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a podstawą do określenia minimalnej odległości od zabudowań będzie zasada min. 700 metrów od budynków mieszkalnych.

Wyżej wymieniona regulacja odległości wynika z art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, gdzie w przypadku lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, albo lokalizowania takiego budynku na podstawie planu miejscowego odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej wynosi nie mniej niż 700 metrów. Przedmiotowa zmiana została wprowadzona przepisami ustawy z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553)

Ustalenia zasad lokalizacji na obszarze gminy turbin wiatrowych, wyznaczenie stref ochrony krajobrazu i jej wielkości, nie zależy od indywidualnej decyzji Burmistrza i będzie wynikać z prac urbanistycznych i w dalszej kolejności z postępowania środowiskowego tj. decyzji środowiskowej poprzedzonej opracowaną „Kartą Informacyjną Przedsięwzięcia”. Do wydania tej decyzji będzie uprawniony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie – na podstawie art. 75 ust. 1 lit. r ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112)

Na chwilę obecną nie ma możliwości jednoznacznego oszacowania wnioskowanych stref ochronnych. Planowana inwestycja polegająca na budowie elektrowni wiatrowych, w tym wskazanie dokładnej lokalizacji posadowienia turbin powstaje w wyniku procesu uchwalania obejmującego, m.in. opiniowanie, uzgodnienia (z organami wyższego rzędu), uwagi i wnioski mieszkańców obejmujących proces partycypacji społecznej.

Ustalenia planowanego do zlecenia i opracowania tj. Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wynikają z procedury w ramach której, składane są wnioski i uwagi odnoszące się do konkretnych propozycji, które mogą zostać ujęte, bądź nie w ostatecznej uchwale Rady Miejskiej. W tym zakresie największy nacisk kładzie się na udział mieszkańców w procedurze sporządzenia MPZP, który polega na aktywnym uczestniczeniu w spotkaniach, prezentacjach, ankietach organizowanych przez Gminę na etapie uzgodnień i opiniowania polegającej na całościowej ocenie projektu MPZP przez zainteresowanych mieszkańców gminy.

Burmistrz zwraca uwagę na kolejność procedowania, ponieważ w tym przypadku nie został jeszcze uchwalony MPZP, a jedynie został zainicjowany uchwałą Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu (MPZP) Natomiast aktualnie obowiązkiem Gminy jest opracowanie i uchwalenie w terminie do końca 2025 r. tzw. Planu Ogólnego, który zastąpi Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Do lipca 2023 r. obowiązywała ogólna zasada przy uchwalaniu MPZP tj. konieczność zachowania spójności ze Studium (do czasu uchwalenia Planu Ogólnego) Zatem mając na uwadze art. 65 ustawy z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) - dalej u.z.u.p.z.p. w związku z art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a u.z.u.p.z.p. można przystąpić do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, bez zgodności (stwierdzenia nienaruszalności ustaleń studium) z obowiązującym studium na lokalizację elektrowni wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW

Istnieje możliwość połączenia obu inicjatyw, tj. budowy elektrowni wiatrowych i ochrony terenów zabudowanych w szerszym zakresie niż dopuszcza to ustawa. Utworzenie strefy ochronnej jest jak najbardziej zasadne, lecz niekoniecznie w promieniu kilku kilometrów od zabudowań mieszkalnych.

W trakcie opracowania MPZP poddane zostaną pod szersze konsultacje społeczne i wizualizacje rozmieszczenia turbin. Z propozycji firm, które zainteresowane są inwestycją jednoznacznie nie wynika lokalizacja tych miejsc. Opracowana została na podstawie obowiązującego prawa uwzględniając jedynie określone prawem odległości.

Budowa turbin wiatrowych nie spowoduje zahamowania rozwoju i pogorszenia warunków życia mieszkańców, a wręcz przeciwnie może mieć znaczny wpływ na budżet naszej gminy, oraz korzyści indywidualnych właścicieli gruntów przy akceptacji społecznej.

Nie można zgodzić się z tezą, że z powodu turbin wiatrowych nastąpi spadek wartości nieruchomości zwłaszcza, że przy planowaniu ten szczególny teren powinien być wzięty pod uwagę. Spadek wartości nieruchomości może nastąpić raczej z powodu np. budowy trasy szybkiego ruchu / autostrady.

Na tym etapie prac nad planem miejscowym (etap inicjalny), burmistrz nie posiada wiążących informacji co do migracji ptaków i nietoperzy przez teren gminy Białej Piskiej, a wnioskodawca takich informacji popartych badaniami jeszcze nie dostarczył więc trudno zająć stanowisko w tej kwestii. Jeśli badania wykażą negatywny wpływ na lokalną florę i faunę zwłaszcza z podkreśleniem migracji ptaków i nietoperzy to należy wziąć to pod uwagę.

Zwrócić należy uwagę, że rozpoznanie ilości ptaków odbywa się poprzez przedrealizacyjny monitoring ptaków. To specjalistyczna usługa realizowana przez obserwacje ornitologa/w, której celem jest jakościowe oraz ilościowe scharakteryzowanie awifauny obszaru planowanego przedsięwzięcia, związanego z budową farmy wiatrowej. Z uwagi na znaczną zmienność składu gatunkowego i liczebności ptaków w cyklu rocznym, monitoring jest realizowany przez okres co najmniej jednego roku i obejmuje wszystkie aspekty fenologii awifauny, w tym wiosenną migrację, okres lęgowy, jesienną migrację oraz zimowanie.

Odnosnie zakresu możliwego oddziaływania przedsięwzięcia, to dopiero po oddaniu do eksploatacji inwestycji przeprowadzany jest porealizacyjny monitoring ptaków przez ornitologa, którego celem jest weryfikacja prognozowań zawartych w raporcie z przedrealizacyjnego monitoringu ptaków odnośnie zakresu możliwego oddziaływania przedsięwzięcia, wybudowanej farmy wiatrowej na ptaki. W jego ramach dokonuje się oceny zmian natężenia wykorzystania obszaru przedsięwzięcia przez ptaki w porównaniu z okresem przedrealizacyjnym.

Odnosząc się do kwestii naukowych związanych z akustyką, to nie ma jednoznacznych dowodów na to, by dźwięki elektrowni wiatrowych, w tym infradźwięki, wywierały negatywny wpływ na

zdrowie lub samopoczucie człowieka – co wynika z publikacji Komitetu Inżynierii Środowiska PAN „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka” – wyd. Lublin 2022 r. Jak ustalili naukowcy w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej poziom hałasu wynosi poniżej 40 dB – taki poziom hałasu nie powoduje negatywnych skutków zdrowotnych, nawet w przypadku osób wrażliwych.

Zatem kluczowe elementy inwestycji muszą być rzetelnie zbadane i to wieloetapowo tj. na etapie procedowania opracowania planu miejscowego, w tym opracowanej prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o raport o oddziaływaniu na środowisko (lub kartę informacyjną przedsięwzięcia). Pozwoli to na zdiagnozowanie miejsc i obszarów konfliktowych oraz przedstawienie najbardziej realistycznego oddziaływania dla społeczności lokalnej.

Należy podkreślić, że podstawą do identyfikacji oddziaływań będą istniejące, dostępne materiały w tym, w szczególności:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- wyniki audytu krajobrazowego,
- regionalne opracowania uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej sporządzone przez samorząd wojewódzki,
- bazy danych o formach ochrony przyrody,
- plany zagospodarowania przestrzennego województwa,
- programy ochrony zabytków,
- programy ochrony środowiska,
- plany ochrony parków narodowych, krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, parków kulturowych,
- plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000,
- zadania ochronne dla parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- państwowy rejestr zabytków,
- gminna ewidencja zabytków,
- inne opracowania mające charakter strategii, polityk, planów, dotyczące krajobrazu,
- publikacje naukowe oraz opracowania inwentaryzujące i waloryzujące krajobraz,
- wyniki rocznych monitoringów ptaków i nietoperzy, w szczególności w zakresie identyfikacji korytarzy ekologicznych oraz ostoj ptaków i nietoperzy.

Zarzut wystąpienia naruszenia Konwencji z Aarhus, jest niezasadny. Obowiązek wynikający z art. 4 ust. 1 ww. Konwencji odnośnie formy udostępnienia informacji o środowisku został transponowany w prawie polskim za pomocą art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112), na mocy którego udostępnianie informacji o środowisku następuje w sposób i w formie określonych we wniosku. Każdy może skorzystać z tego uprawnienia.

W tym miejscu wskazuję również, że założenia sformułowane we wnioskach inwestorów planujących lokalizację elektrowni wiatrowych, zostały za zgodą Radnych ujęte w podjętej uchwale

intencyjnej na sesji Rady Miejskiej w dniu 30 sierpnia 2024 r., która wskazuje jedynie obszar planowany do objęcia planem miejscowym. Tak więc złożone wnioski o przystąpienie do sporządzenia „mpzp” pochodzące od różnych podmiotów, stanowiły podstawę do zainicjowania przez burmistrza wstępnych założeń, ale do chwili uchwalenia planu, nie wywierają żadnych skutków w sferze publicznej i nie przesądzają o lokalizacji poszczególnych elektrowni.

W odniesieniu do przywołanej w petycji stanowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w sprawie farm wiatrowych (datowane wg stanu na 08-03-2016 r.), znajdujący się pod adresem:

<https://www.pzh.gov.pl/stanowisko-narodowego-instytutu-zdrowia-publicznego-panstwowego-zakladu-higieny-w-sprawie-farm-wiatrowych/>, po sprawdzeniu ww. publikacji wniosek jest taki, że stanowi ona materiał archiwalny nieodzwierciedlający aktualnego stanu wiedzy. Taka informacja widnieje na ww. stronie. Nie sposób zatem zgodzić się na wykorzystywanie tego rodzaju materiałów.

Przywołana także w petycji publikacja pt. „Wpływ siłowni wiatrowych na zachowanie się, wyniki produkcyjne oraz jakość mięsa świń i gęsi na przykładzie siłowni wiatrowej w miejscowości Rypałki, gmina Rypin, województwo kujawsko-pomorskie”, zawiera wiele tez i wniosków z przeprowadzonych przez naukowców badań. Badania dobrostanu zwierząt zlecił Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Analizy i badania pozwoliły naukowcom postawić wnioski, że bezpośrednia bliskość (50 m) siłowni wiatrowej wpływa niekorzystnie na wyniki produkcyjne i zdrowie zwierząt, a obecne przepisy w tym względzie będą musiały ulec weryfikacji.

Absurdalne i niemożliwe jest, sytuowanie jakichkolwiek obiektów inwentarskich do hodowli drobiu lub trzody w odległości 50m od turbin.

Jeśli chodzi o infradźwięki, to podlegają one pomiarom i kontroli przez odpowiednie organy - wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska. Jak wskazali naukowcy w cyt. powyżej publikacji Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, zaobserwowane poziomy hałas infradźwiękowego od turbin wiatrowych są niższe lub porównywalne z hałasem towarzyszącym typowym naturalnym źródłom infradźwięków (np. wiatr, fale, pioruny, ulewny deszcz), występujących powszechnie w przyrodzie oraz hałasem infradźwiękowym towarzyszącym człowiekowi w codziennych czynnościach bytowych (np. pojazdy, głośniki, silniki, urządzenia AGD).

Bez wątpienia, wprowadzanie nowej technologii w naszej gminie niesie ze sobą obawy mieszkańców. Przygotowanie projektu MPZP nie jest zobowiązaniem do realizacji inwestycji, a jedynie, co wielokrotnie podkreślałem, pierwszym krokiem do takiej realizacji. Obowiązujące przepisy są w tym zakresie restrykcyjne, a organy nadzorcze bardzo skrupulatnie egzekwują ich przestrzeganie.

Mając na uwadze powyższe należy uznać wniesioną petycję za niezasadną.

Z poważaniem

BURMISTRZ
Franciszek Paweł Romankiewicz